

PREHLAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie máj 2012
III. senát

Nálezy:

spisová značka	III. ÚS 102/2012
sudca spravodajca	Ján Auxt
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	2. máj 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu uznesením krajského súdu.</p> <p>Sťažovateľ podal na krajskom súde „žalobu proti nezákonnému zásahu správneho orgánu“ podľa § 250v ods. 1 OSP, v ktorej označil ako žalovaného predsedu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.</p> <p>Nezákonný zásah do jeho práv mal spočívať v nevyplatení odmeny sťažovateľovi k životnému jubileu (50 rokov), na základe návrhu, resp. uznesenia Sudcovskej rady Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „sudcovská rada“), pričom žalovaný svoje rozhodnutie nevyplatiť odmenu odôvodnil až dodatočne na mimoriadnom zasadnutí sudcovskej rady týmto konštatovaním: „je pravdou, že zákon umožňuje priznať odmenu sudcovi odmenu pri dosiahnutí životného jubilea, ale považoval za amorálne, aby sudca, ktorý poberal viac rokov plat v priemere 202 000,- Sk mesačne, dostal uvedenú odmenu“.</p> <p>Sťažovateľ svoju žalobu odôvodnil tiež tým, že žalovaný v ďalších štyroch prípadoch na návrh sudcovskej rady (jeho kolegom - sudcom z Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorí mali tiež dovŕšiť 50 rokov) odmenu riadne vyplatil podľa vtedy platného § 79 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sudcoch“). Odôvodnenie nepriznania odmeny bolo oneskorené a nezákonné a iba zdôrazňuje negatívny postoj žalovaného k sťažovateľovi.</p> <p>Sťažovateľ žiadal, aby krajský súd prikázal žalovanému „okamžite upustiť od nezákonného zásahu spočívajúceho v nevyplatení odmeny žalobcovi vo výške navrhnutej Sudcovskou radou ... a to do 3 dní túto odmenu k životnému jubileu žalobcovi vyplatiť“. Súčasne požadoval, aby v odôvodnení svojho rozhodnutia krajský súd výslovne uviedol, že „konanie žalovaného nemá oporu v právnom poriadku a voči osobe žalobcu je diskriminačné“.</p> <p>Krajský súd konanie o žalobe sťažovateľa zastavil po novelizácii zákona o sudcoch vykonanej zákonom č. 33/2011 Z. z, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „zákon č. 33/2011 Z. z.“).</p> <p>Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie ústavnosti odmietnutia súdnej ochrany sťažovateľovi pred krajským súdom v dôsledku zastavenia konania o žalobe proti nezákonnému zásahu žalovaného, ktorý mal nastať ešte v roku 2009, teda za platného ustanovenia § 79 zákona o sudcoch.</p>
ratio decidendi	Z citovaného rozhodnutia je zrejmé, že krajský súd posudzoval žalobu sťažovateľa podanú ešte v roku 2009, nie podľa § 79 ods. 1 písm. a) zákona o sudcoch platného a

	<p>účinného do 30. apríla 2011 (obsah jeho nároku nepochybne vznikol pred 30. aprílom 2011), ale svoje rozhodnutie založil na existencii novej právnej normy – zákona č. 33/2011 Z. z., ktorá nadobudla účinnosť 1. mája 2011, ktorou bolo ustanovenie § 79 vypustené.</p> <p>Preto z hľadiska rešpektovania základných princípov právneho štátu by bolo neakceptovateľné pripustiť, aby sa nároky sťažovateľa, ktoré vznikli za predchádzajúcej právnej úpravy, riadili novou právnou úpravou, ktorú v čase vzniku nároku poznať nemohol, ak navyše vplyv zmeny právnej úpravy na takéto nároky uplatnené pred jej účinnosťou nebol vyjadrený ani v prechodnom ustanovení nového právneho predpisu.</p> <p>V posudzovanom prípade v zásade ani krajský súd nemal pochybnosti o tom, že nárok sťažovateľa nepochybne vznikol pred 1. májom 2011, keď citoval vo svojom rozhodnutí ustanovenia § 79 zákona o sudcoch, ale pritom konštatoval to, že žalovaný mal vziať do úvahy „nielen zákon č. 385/2000 Z. z., ale aj pravidlá ustanovené zákonom č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov...“.</p> <p>Odôvodnenie označeného sťažnosťou napádaného uznesenia krajského súdu podľa názoru ústavného súdu nezodpovedá požiadavke vyplývajúcej z čl. 46 ods. 1 ústavy, v zmysle ktorej je aj s ohľadom na ustanovenie § 157 ods. 2 OSP povinnosťou súdov uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založili.</p> <p>Dôvody uvedené krajským súdom v označenom rozhodnutí si navyše odporujú a nie sú preskúmateľné. Rozhodnutie krajského súdu o zastavení konania považuje ústavný súd za prejav formalistického prístupu k interpretácii relevantných právnych noriem, ktorý má vo svojich dôsledkoch prvky arbitrárnosti.</p> <p>Právne závery krajského súdu možno považovať z ústavného hľadiska vo vzťahu k sťažovateľovi za veľmi nepresvedčivé, vnútorne rozporné a protirečivé. Súčasťou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu je totiž nepochybne aj požiadavka, aby sa príslušný všeobecný súd v konaní právne korektným spôsobom a zrozumiteľne vyrovnal nielen so skutkovými okolnosťami prípadu, ale aj s vlastnými právnymi závermi, ktoré ho viedli ku konkrétnemu rozhodnutiu.</p> <p>Tu je potrebné tiež uviesť, že krajský súd svoje rozhodnutie vydal až v októbri 2011, teda až po takmer dvoch rokoch od podania žaloby, čo ústavný súd považuje tiež za prejav nespravodlivého a liknavého prístupu všeobecného súdu k právam fyzickej osoby, ktorá sa domáhala súdnej ochrany v jej veci.</p> <p>Ústavný súd z týchto dôvodov považoval jeho rozhodnutie za neústavné a v rozpore s princípom spravodlivosti obsiahnutým v základnom práve na súdnu a inú právnu ochranu, a preto konštatoval, že v danom prípade uznesením krajského súdu o zastavení konania došlo k odmietnutiu spravodlivosti (denegatio iustitiae), a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.</p> <p>Uznesenie krajského súdu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.</p>
<p> Použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>***</p>

<p> spisová značka</p>	<p> III. ÚS 455/2011</p>
<p> sudca spravodajca</p>	<p>Lubomír Dobřík</p>
<p> druh konania</p>	<p> čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb</p>
<p> druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p> nález – nevyhovené</p>
<p> dátum rozhodnutia</p>	<p> 2. máj 2012</p>
<p> dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 17 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>

<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľ namietal porušenie označených práv uznesením najvyššieho súdu.</p> <p>Podstatou námietok sťažovateľa bolo tvrdenie o neobjektívnosti a svojvoľnosti rozhodovania najvyššieho súdu, ktoré sa podľa názoru sťažovateľa prejavili v nesprávnej aplikácii Trestného zákona týkajúcej sa základných zásad ukladania sankcií, ako aj v tom, že aj napriek konštatácii o nesprávnej právnej kvalifikácii skutku najvyšší súd prehliadol, že v trestnej veci sťažovateľa nerozhodoval v prvostupňovom konaní zákonný sudca, keď namiesto samosudcu rozhodoval senát.</p> <p>Podľa názoru sťažovateľa rozhodnutie najvyššieho súdu nie je dostatočne odôvodnené a zo strany tohto orgánu verejnej moci sa mu nedostalo účinnej a dôkladnej právnej ochrany, o ktorú žiadal v rámci dovolacieho konania.</p> <p>Rozsudkom okresného súdu bol sťažovateľ uznaný za vinného zo spáchania zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1 a 3 písm. a) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, za čo bol podľa § 221 ods. 3 v spojení s § 38 ods. 2, § 36 písm. l), § 37 písm. m) a § 42 ods. 1 Trestného zákona odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere troch rokov a šesť mesiacov.</p> <p>Okresný súd týmto rozsudkom zároveň podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona zrušil výrok o treste, ktorý bol sťažovateľovi uložený skorším rozsudkom okresného súdu, ktorým bol odsúdený za trestný čin úverového podvodu podľa § 250a ods. 1 a 3 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005 a ktorým mu bol uložený peňažný trest, a pre prípad, že by bol výkon tohto trestu úmyselne zmarený, ustanovil náhradný trest odňatia slobody na 30 dní.</p> <p>Proti rozsudku okresného súdu, čo sa týka výroku o treste, podal sťažovateľ odvolanie, v ktorom predovšetkým namietal, že uložený trest považuje za veľmi prísny, a to aj vzhľadom na to, že pri objasňovaní trestnej činnosti bol nápomocný orgánom činným v trestnom konaní, a tiež preto, lebo prispel k tomu, aby osobné motorové vozidlo, ktoré súviselo so spáchaným skutkom, bolo vrátené poškodenému. V odvolaní sťažovateľ poukázal aj na nesprávnu právnu kvalifikáciu skutku.</p> <p>O odvolaní sťažovateľa rozhodol krajský súd uznesením tak, že ho zamietol.</p> <p>Proti uzneseniu krajského súdu a zároveň proti rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ dovolanie z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. b), h) a i) Trestného poriadku s poukazom na § 374 ods. 3 Trestného poriadku.</p> <p>O dovolaní sťažovateľa rozhodol najvyšší súd uznesením tak, že ho zamietol.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>Ústavný súd konštatuje, že ťažiskom sťažovateľovej sťažnosti bolo tvrdenie o nesprávnej právnej kvalifikácii skutku, s ktorým súvisela problematika zákonného sudcu, ako aj tvrdenie o uložení trestu mimo zákonom ustanovenú trestnú sadzbu.</p> <p>Ústavný súd považuje za významné poukázať na to, že sťažovateľ v dovolaní predostrel dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. b), h) a i) Trestného poriadku, a teda namietal, že v jeho veci súd rozhodol v nezákonnom zložení, bol mu uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby a rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení veci.</p> <p>Pokiaľ ide o dovolací dôvod, že v jeho prípade rozhodol súd v nezákonnom zložení, tento odôvodnil tým, že senát krajského súdu nerozhodoval v jeho prípade v zákonnom zložení, pretože podľa jeho vyjadrenia ten istý senát krajského súdu rozhodoval aj v trestnej veci jeho spolupáchateľa, ale už v inom zložení.</p> <p>Z obsahu sťažovateľovho dovolania je zrejmé, že z pohľadu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku sťažovateľ nenamietal prvostupňové a druhostupňové rozhodnutie aj preto, že vzhľadom na nesprávnu právnu kvalifikáciu skutku mal v jeho prípade rozhodovať na okresnom súde samosudca, a nie senát. Sťažovateľ sa domnieval, že námietka v tejto podobe je implicitne vyjadrená v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Totiž v tejto súvislosti sťažovateľ tvrdil, že jeho konanie nemalo byť kvalifikované ako zločin podvodu formou spolupáchateľstva podľa § 20 a § 221 ods. 1 a 3 Trestného zákona, ale ako prečin podvodu spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 a § 221 ods. 1 a 2 Trestného zákona.</p> <p>V praxi to znamená, čo však sťažovateľ v rámci dovolania netvrdil, že ak jeho protiprávne konanie malo byť správne kvalifikované ako prečin podvodu formou spolupáchateľstva podľa § 20 a § 221 ods. 1 a 2 Trestného zákona, vzhľadom na trestnú sadzbu (od 1 do 5 rokov), ktorú zákon dovoľuje za takýto skutok uložiť, mal za danej situácie s použitím § 237 ods. 3 písm. b) a § 349 ods. 1 Trestného poriadku v trestnej veci sťažovateľa rozhodovať samosudca.</p>

Podľa názoru ústavného súdu v rámci dovolacieho konania bol najvyšší súd povinný skúmať námietky sťažovateľa týkajúce sa dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku v súlade s § 374 a § 385 ods. 1 Trestného poriadku, a teda bol povinný zamerať sa na tie chyby rozhodnutia alebo konania, ktoré sťažovateľ v rámci dovolacích dôvodov uviedol.

Keďže sťažovateľ v rámci dovolania výslovne nenamietal, že na súde prvého stupňa mal rozhodovať samosudca, a nie senát, hoci formálne tento dovolací dôvod označil, nemohol sa v okolnostiach tohto prípadu spoliehať na „úradnú povinnosť“ najvyššieho súdu zamerať sa aj na tieto skutočnosti. Majúc na pamäti povahu a charakter dovolacieho konania, vychádzajúc z citovaných ustanovení Trestného poriadku a s prihliadnutím na obsah sťažovateľovho dovolania nebolo povinnosťou najvyššieho súdu danú okolnosť skúmať. Takáto povinnosť by mu vznikla len pri explicitne nastolenej námietke, ktorú sťažovateľ v takej podobe nepredniesol.

Okrem toho ústavný súd v naznačených súvislostiach poukazuje na § 371 ods. 4 Trestného poriadku, podľa ktorého dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. a) až g) nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom.

Podľa zistení ústavného súdu totiž sťažovateľ v odvolacom konaní výslovne neuviedol, že namieta nezákonné zloženie súdu, pretože v jeho veci vedenej na okresnom súde mal rozhodovať samosudca, a nie senát. K tejto problematike sťažovateľ v odvolaní uviedol, že v jeho prípade došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci.

Sťažovateľ tvrdil, že v jeho veci došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci. Túto námietku predložil aj v rámci dovolacieho konania.

Najvyšší súd v odôvodnení svojho rozhodnutia dal v tejto otázke sťažovateľovi za pravdu. Poukázal na to, akým spôsobom mali vo veci konajúce sudy ustáliť výšku spôsobenej škody, od ktorej závisela právna kvalifikácia protiprávneho konania sťažovateľa. Podľa názoru najvyššieho súdu malo byť protiprávne konanie sťažovateľa posúdené miernejšie, a teda ako prečin podvodu formou spolupáchateľstva podľa § 20 a § 221 ods. 1 a 2 Trestného zákona, a nie ako zločin podvodu formou spolupáchateľstva podľa § 20 a § 221 ods. 1 a 3 písm. a) Trestného zákona.

Najvyšší súd však pri úvahách v tomto kontexte musel zohľadniť zistenie, že rozsudok okresného súdu, ktorým bol sťažovateľ uznaný za vinného zo spáchania závažnejšieho protiprávneho konania, bol vo výroku o treste zrušený rozsudkom neskôr rozhodujúceho okresného súdu. Týmto rozsudkom neskôr rozhodujúceho okresného súdu bola schválená dohoda o vine a treste a sťažovateľ bol uznaný vinným zo spáchania zločinu úverového podvodu formou spolupáchateľstva podľa § 20 a § 222 ods. 1 a 3 písm. a) Trestného zákona a prečinu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej pečiatky taktiež formou spolupáchateľstva podľa § 20 a § 352 ods. 1 Trestného zákona, za čo mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere päť rokov a šesť mesiacov.

Najvyšší súd argumentoval tým, že v trestnej veci vedenej na neskôr rozhodujúcom okresnom súde bol sťažovateľ odsúdený za dva úmyselné trestné činy – zločin a prečin, kde za uloženie zločinu bolo možné uložiť trest odňatia slobody v rozpätí od 3 do 10 rokov, čo je rovnaká trestná sadzba ako v prípade zločinu, zo spáchania ktorého bol sťažovateľ uznaný za vinného rozsudkom okresného súdu.

V danom prípade neskôr rozhodujúci okresný súd aplikoval tzv. asperačnú (zostrujúcu) zásadu podľa § 41 ods. 2 Trestného zákona, a keďže ukladal súhrnný trest, postupoval v zmysle § 42 ods. 2 Trestného zákona.

Vychádzajúc z uvedeného najvyšší súd konštatoval, že tým, že rozsudkom neskôr rozhodujúceho okresného súdu, ktorým došlo k zrušeniu rozsudku okresného súdu vo výroku o treste, došlo k faktickej náprave pochybení, ktoré vo veci spôsobili sudy nižšieho stupňa tým, že sťažovateľovo konanie kvalifikovali prísnejšie.

Vzhľadom na to, že sťažovateľ bol neskorším rozsudkom druhého okresného súdu uznaný za vinného z protiprávneho konania, za ktoré Trestný zákon dovoľoval uložiť totožnú sankciu ako v prípade konania vedeného na okresnom súde, nemohlo to v konečnom dôsledku zásadne ovplyvniť jeho postavenie. Totiž v zmysle § 42 ods. 2 Trestného zákona už sťažovateľovi nemohol byť uložený miernejší trest.

Na základe uvedeného ústavný súd tvrdí, že posúdenie okolností sťažovateľovho prípadu zo strany najvyššieho súdu s poukazom na § 371 ods. 5 Trestného poriadku, a teda že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku nemožno použiť,

	<p>ak zistené porušenie zákona zásadne neovplyvnilo postavenie obvineného, je potrebné pokladať za relevantné, legitímne a akceptovateľné.</p> <p>Sťažovateľ v sťažnosti súčasne vyjadril nespokojnosť s vypočítaním uloženého trestu, ktorý bol neskôr rozhodujúcim okresným súdom určený na 5 rokov a 6 mesiacov, pričom s takto určenou výškou trestu sa stotožnil aj dovolací súd, ktorý svoje úvahy v tomto smere veľmi zreteľne a prehľadne prezentoval.</p> <p>Sťažovateľ najvyššiemu súdu vytýkal predovšetkým ustálenie dolnej hranice trestnej sadzby.</p> <p>Na rozdiel od sťažovateľa ústavný súd zastáva názor, že najvyšší súd pri svojich právnych úvahách o určení dolnej a hornej hranice trestnej sadzby vychádzal z ustanovení Trestného zákona pojednávajúcich jednak o mimoriadnom znížení trestu v konaní o dohode o uznání viny a prijatí trestu (§ 39 ods. 4), ako aj o zvýšení hornej hranice trestnej sadzby pri ukladaní trestu odňatia slobody za dva alebo viac úmyselných trestných činov, z ktorých aspoň jeden je zločinom (§ 41 ods. 2).</p> <p>Ústavný súd konštatuje, že najvyšším súdom prezentované rozpätie dolnej a hornej hranice trestnej sadzby od 5 rokov a 6 mesiacov do 13 rokov a 4 mesiacov je správne.</p> <p>Bez toho, aby ústavný súd sťažovateľovi bližšie vysvetľoval, ako všeobecné súdy rozhodujúce o vine a treste za trestné činy (čl. 50 ods. 1 ústavy) postupujú pri ukladaní trestov v súlade so zásadami ukladania trestov, za relevantné považuje predsa len dodať, že rozdiel medzi určením rozpätia trestnej sadzby tak, ako ju vypočítal sťažovateľ, a tým, ako ju prezentoval najvyšší súd, spočíva hlavne v tom, že sťažovateľ nesprávne vyložil druhú časť prvej vety § 41 ods. 2 za bodkočiarkou (súd uloží páchatelovi trest nad jednu polovicu takto určenej trestnej sadzby odňatia slobody), keď polovicu, akú má na mysli toto zákonné ustanovenie, nemožno počítat od 0 rokov do 13 rokov a 4 mesiacov (sťažovateľ sa domnieval, že polovicu je potrebné určiť ako 80 mesiacov), ale je potrebné vychádzať z rozpätia trestnej sadzby od jej zákonného minima, teda od 3 rokov do 13 rokov a 4 mesiacov, kde po aplikácii § 41 ods. 2 Trestného zákona a následne § 39 ods. 4 Trestného zákona dostaneme rozpätie 5 rokov a 6 mesiacov až 13 rokov a 4 mesiacov.</p> <p>Ústavný súd konštatuje, že aj po preskúmaní zvyšnej časti odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu dospel k záveru, že toto je potrebné považovať za náležité odôvodnené. Najvyšší súd aj vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku (uloženie trestu mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby) zaujal primeraný právny názor.</p> <p>Najvyšší súd poukázal na to, že uplatnenie tohto dovolacieho dôvodu prichádza do úvahy len v prípade, ak by všeobecný súd uložil trest mimo rámca zákonom ustanovenej trestnej sadzby. Na tomto mieste najvyšší súd upriamil pozornosť na to, že je na samotnom súde rozhodujúcom o vine a treste, aby v rámci zákonných limitov a na základe vlastnej úvahy rozhodol, ktorý z dovolených trestov za protiprávne konanie uloží a v akej výmere.</p> <p>Najvyšší súd ďalej dôvodil tým, že okresný súd pri ukladaní trestu sťažovateľovi vychádzal z rozpätia trestnej sadzby, akú na súdený trestný čin stanovil Trestný zákon, a okrem toho dodal, že ak sťažovateľovi bol rozsudkom okresného súdu uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov a 6 mesiacov, bol mu de facto uložený trest v rámci trestnej sadzby (od 1 do 5 rokov), ktorú Trestný zákon ustanovuje za spáchanie protiprávneho konania, ktoré má znaky prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1 a 2 Trestného zákona, teda skutku, za ktorý mal byť správne sťažovateľ uznaný za vinného v konaní vedenom na okresnom súde.</p> <p>Uvedené skutočnosti boli podkladom na záver ústavného súdu o tom, že základné práva sťažovateľa na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1 a 2 a na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 a na spravodlivé súdne konanie a na prezumpciu neviny podľa čl. 6 ods. 1 a 2 a na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru uznesením najvyššieho porušene neboli.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>***</p>

Nálezy – priet'ahy v konaní:

spisová značka	III. ÚS 71/2012
sudca spravodajca	Ján Auxt
druh konania	čl. 127 konanie o s'ťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	24. apríl 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote postupom okresného súdu v konaní o určenie neplatnosti závetu, ktoré začalo v roku 2006.
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ ide o právnu zložitost' veci vedenej pred okresným súdom, ústavný súd poznamenáva, že návrhy na určenie neplatnosti závetu sú štandardnou súčasťou rozhodovacej agendy všeobecných súdov a pri aplikácii relevantnej právnej úpravy sa všeobecné súdy opierajú o ustálenú judikatúru. Z týchto dôvodov nemožno považovať namietané konanie za právne zložitú.</p> <p>Vo vzťahu k faktickej zložitosti veci ústavný súd na základe skutočností zistených zo spisu konštatuje, že počas konania viacerí z účastníkov konania stratili svoju procesnú spôsobilosť, následkom čoho bolo potrebné zisťovať ich právnych nástupcov a upravovať okruh účastníkov, pričom táto okolnosť má nepochybne vplyv na dokazovanie skutočností podstatných pre rozhodnutie vo veci.</p> <p>2. K dĺžke posudzovaného konania prispeli aj okolnosti na strane sťažovateľa. Tieto spočívajú predovšetkým v tom, že sťažovateľov návrh na začatie konania podaný ešte právnu predchodkyňou sťažovateľa mal nedostatky, ktoré súd musel odstraňovať procesným postupom podľa § 43 OSP. Sťažovateľovi možno tiež vytknúť neospravedlненú neúčast' na pojednávaní.</p> <p>3. Napokon, pokiaľ ide o tretie kritérium podstatné pre skúmanie existencie zbytočných priet'ahov v konaní, ktorým je samotný procesný postup okresného súdu, ústavný súd zdôrazňuje, že namietané konanie posudzoval ako celok, t. j. vrátane obdobia, v ktorom bol vo veci príslušný konať nadobúdajúci okresný súd. Vychádzal pritom zo svojej ustálenej judikatúry, podľa ktorej súčasťou prechodu výkonu súdnictva je aj prenesenie zodpovednosti za priet'ahy v konaní z odovzdávajúceho súdu na súd nadobúdajúci.</p> <p>Po prechode výkonu súdnictva na obnovený okresný súd ústavný súd identifikoval niekoľko období procesnej nečinnosti.</p> <p>Vzhľadom na zistené obdobia nečinnosti v postupe okresného súdu v sťažovateľovej právnej veci boli zistené nedostatky vo svojom súhrne dosahujúce ústavnú relevanciu.</p> <p>Nesústredenou a neefektívnou činnosťou sa okresný súd podieľal na predĺžení posudzovaného konania v rozsahu približne dva a pol roka. To má za následok porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných priet'ahov, ako aj jeho práva na prejednanie veci v primeranej lehote.</p> <p>Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu v namietanom konaní porušené bolo.</p> <p>Okresnému súdu prikazuje, aby v namietanom konaní konal bez zbytočných priet'ahov.</p> <p>Sťažovateľovi priznáva finančné zadosťučinenie v sume 1 000 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd SR: II. ÚS 26/95, IV. ÚS 218/08, III. ÚS 38/2010, III. ÚS 76/2010

spisová značka	III. ÚS 107/2012
sudca spravodajca	Ján Auxt
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	24. apríl 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka namietala porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov postupom okresného súdu v konaní o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru, ktoré začalo v roku 2006.
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ ide o právnu a skutkovú zložitost' veci, pracovnoprávny spor a nároky z neho vyplývajúce sú po právnej aj skutkovej stránke štandardnou agendou všeobecných súdov.</p> <p>2. Správanie účastníka konania v danom prípade nemalo vplyv na predĺženie tohto konania, bolo aktívne a súčinnosť.</p> <p>3. Podľa názoru ústavného súdu bol okresný súd nečinný nielen na začiatku konania (prvý úkon od podania žalobného návrhu urobil až po 11 mesiacoch, keď určil termín pojednávania), ale jeho konanie bolo počas celého obdobia aj značne neefektívne.</p> <p>Príkladom neefektívnej práce okresného súdu, ktorá mala za následok predĺženie tohto konania, je tá skutočnosť, že hoci v prvom polroku 2007 nariadil až štyri pojednávania a potom dvakrát ešte rozhodol rozsudkom v roku 2010 a v roku 2011, konanie nie je do dnešného dňa právoplatne skončené, pretože jeho rozhodnutia boli dvakrát zrušené krajským súdom (prvé z dôvodu, že účastníkovi konania sa postupom okresného súdu odňala možnosť konať pred súdom, a tiež preto, že nesprávne vec právne posúdil a nedostatočne zistil skutkový stav, a neskôr druhé rozhodnutie z dôvodu, že okresný súd nerozhodol o uplatnenom nároku na náhradu škody z titulu neplatného okamžitého skončenia pracovného pomeru).</p> <p>Základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom okresného súdu v namietanom konaní porušené bolo.</p> <p>Okresnému súdu prikazuje, aby konal bez zbytočných prieťahov.</p> <p>Sťažovateľke priznáva finančné zadosťučinenie v sume 2 000 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	***

Spracovala: JUDr. Gabriela Lacková

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.